

IYEETTIHERYO XEENI WOOWI MIYO KIPHWANYE MUKHALIHERYO?

- 1 Noomala mwaha ayu/mwiilepiho ovahererya omutthenkeso INAS munookhala muhina mwa masina aanamalipelela.
- 2 Wanikelela munoorowa waakhela muxukuryo owanninyu woowi owehiwe mwareerelaka.
- 3 Okathi munvolowaanyu muhina mwa PSSB, munoorowa waakhela "Ekaratawu ya Mukhaliheryo wa Othunku" yowaatikhiwa ni INAS, wampwaheryo wa myeeri miraru soopacerya olinvua.

MWAATTELO XEENI WA MUSURUKHU ONRUMEELIWA NAANANO VA WIIRELIWAKA ANAMAKHALIHERIWA?

Okhuma mweeri wa Agosto a mwaakha wa 2018, mwaattelo wa musurukhu onkaiwa variyari wa PSSB t'ula:

- 👉 Nikhuru na omusi nookhalana mutthu mmosa: **540,00 MT**;
- 👉 Nikhuru na omusi nookhalana atthu anli: **640,00 MT**;
- 👉 Nikhuru na omusi nookhala atthu araru: **740,00 MT**;
- 👉 Nikhu na omusi nookhalana atthu axexe: **840,00 MT**;
- 👉 Nikhuru na omusi nookhalana atthu athanu nnakhala ovikana: **1.000,00 MT**.

KAKUMANE NAANI WAKHALA WIRA KINOOKHALANA SOOKAXARI NI SOOWIXINLIHA?

Atthu wotheene a mmawaani, amphwanya mukhaliheryo, ooreela ophwanya mukhaliheryo, miiwanano sa mmawaani ni mitthenkeso ikina sookhala owooniheryaka w"INAS sookaxari, wiixinliha ni soosuweliha, nave tho iyirelo ni miyumpereryo, ni waakhela soowakhuliwa sintikanelaaya wampwaheryo wa okathi wotheene onvara-awe PSSB.

Murowe mmwiiwananoni wa mmawaani sa mmuttettheni mwanyu iniirela muhina Ekanyeryo ya Sociedade Civil ya oMosampiikhi eniireliwa Mukhapelelo wa Othunku (PSCM-PS) woowi mwasuweliha mwaha anyu, sookaxari ni soowixinliha sooluluwana ni PSSB.

Com apoio:

Organização
Internacional
do Trabalho

Através do Programa Conjunto das
Nações Unidas para Proteção Social em Moçambique, financiado por:

Plataforma da Sociedade Civil
Moçambicana para a Proteção Social

MUTTHOKIHO EYENVE YA OTHUNKU (PSSB)

EXEENI PSSB?

PSSB ti mutthokiho mmosa wooveleeliherya musurukhu wa khuta mweeri, wa okathi Woohisuvelexiwa, oniireliwa oreerihela mukhalelo wa malyelyo, wiittottopa ni wiilipiherya wa makhuru aananmawaani ankhala w"ikhalelo sohaawa ni ohuvahuva, nave tho okhaliherya oreerihela ohapa wa mwiili variyari wa malyelyo orattene anamwane.

TAANI ONTTOKIHERYA PSSB?

PSSB ti mutthokihio mmosa ophwanyiwe ni Mwiirelo wa Mulaponi mwahu a Muroromeliho wa Othunku Woomwaaleiwe (ENSSB) 2016-2024, weemereriwe Omuthukumanoni wa Afalume, ni waakhuleliwe varyari wa Ekhetello 47/2018, ya mahiku mathannamosa a mweeri wa Agosto. Ontthokiberiwa ni Mutthenkeso a Mulaponi mwahu wa Miteko sa Othunku (INAS-IP) elapo yootheene varyari wa mikhora saya miloko miraru nnimosa.

MAKHURU XEENI ANIIRELIWA?

- ✓ Atthu oowuuluvala ni iyaakha miloko mithannamosa nnakhala ovikana sa mannuwelo aya, ankhala wa mukhalelo ooхаawa ni ohuvahuva.
- ✓ Atthu oorakala ahinwerya ovara muteko ankhala wa mukhalelo ooхаawa ni ohuvahuva.
- ✓ Atthu arina iretta sa murupelo ni supiyaana oopwahererya yinmaathale ankhala wa mukhalelo ooхаawa ni ohuvahuva.
- ✓ Anamwane ankhala wa mukhalelo ooхаawa ni ohuvahuva:
  - Ayariwakarū mpakha iyaakha piili (0-2) ooveyuwa nnakhala anoopopicha woottaseya;
  - Ikwaasuni sin'hoolela omusi ni munnuwelo a iyaakha 14 ni 18 ni owerya wootthokiherya meekhaaya maveleeliho musurukhu;
  - Ikwaasuni sinkhala moomusini wa mukhalelo ooхаawa ni ohuvahuva.

Mithinto sa eyenve

Eyenve eniireliwa
nakhulu/mookwaaxa

Eyenve eniireliwa
mutthu oorakala

Eyenve eniireliwa
mutthu orina eretta ya
murupelo

Eyenve eniirela mwaana
ori ni mukhalelo wohaawa

MITHINTO XEENI SOOVIRIKANA SA EYENVE YA PSSB?

- ✓ Eyenve eniireliwa atthu oowuluvala;
- ✓ Eyenve eniireliwa atthu oorakala;
- ✓ Eyenve eniireliwa atthu ari ni iretta sa murupelo ni supiyaana;
- ✓ Eyenve eniireliwa mwaana, otthariheliwaka ikhalelo iya:
  - Eyenve oniireliwa mwana oyariwakarū mpakha iyaakha piili sa mannuwelo awe, ooveyuwa nnakhala anoopopicha woottaseya mwaha wa malyelyo;
  - Eyenve oniireliwa mwaana muholeli oomusi;
  - Eyenve oniireliwa mwaana ekwaasuni onkhala moomusini ni ikhalelo soohaawa ni ohuvahuva.

EXEENI EKHANLE AKA OVARA WOOWI KIKHALIHERIWE NI PSSB?

Wakhala wira muri muhina mwa mithinto sa makhuru-aniireliwa aya PSSB, mohaana:

- ✓ Okumanela ni namaliva a mmuttettheni munkhala anyu "Permanente" a INAS, woowi ola oveleeliherya mwaha anyu omukhora wa INAS onweheriya mukuluttu munkhala anyu.
- ✓ Orowa khuluwiru omukhora wa INAS onlamuleliwa mukuluttu munkhala anyu.
- ✓ Mukumanele ni miiwanano sa mmawaani mmuttettheni mwanyi iniirela mpantta Ekanyeryo ya Sociedade Civil ya oMosampiikki eniireliwa Mukhapelelo wa Othunku (PSCM-PS), woowi aveleelihe mwaha anyu omutthenkeso INAS.

Mikhora sa INAS

WIILEPIHA TI WA MAHALA!
Wakhala onkela woovelani ethu wowaakkhana, musuwelihe!!